

اصول شیمیایی، ترکیب شیع آب و خواص از آنها

قسمت دوم

برگرفته از فصل سوم کتاب AWWA

مؤلفان:

دکتر جیمز ک. اجوالد

دکتر جان ا. توبیاسون

مترجمین:

دکتر امیر حسین محوى

(عضو هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی تهران)

دکتر روح الله شکری

(دانشکده علوم پزشکی آبادان)

مهندس منصوره شادکام

(دانشجوی دکتری تخصصی (ph.D) رشته مهندسی محیط زیست)

مهندس رسول مؤمن زاده

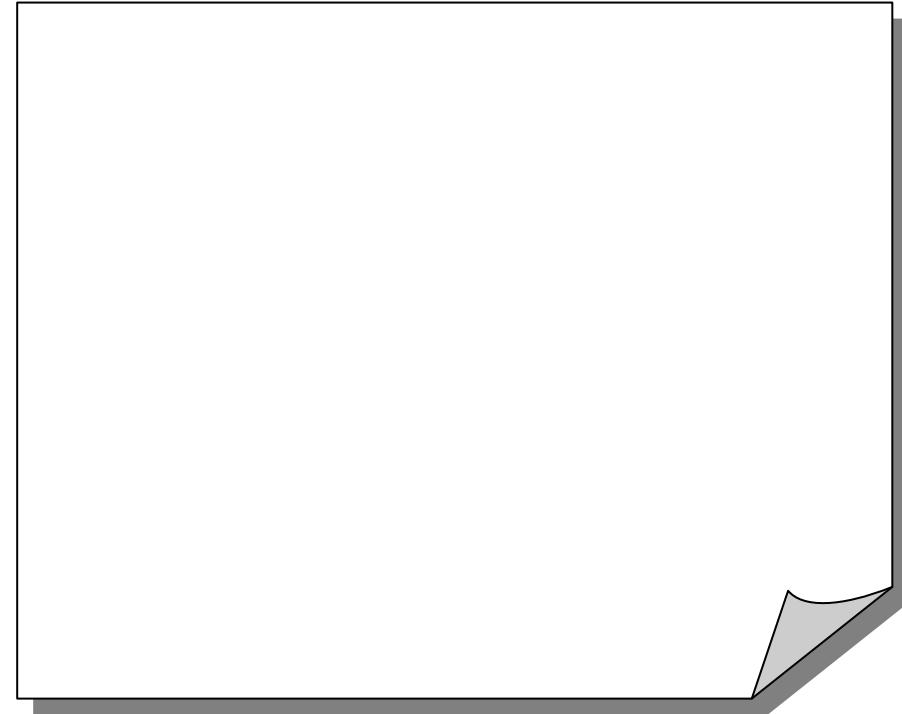
(کارشناس ارشد مهندسی بهداشت محیط)

مهندس مصطفی عزیزپور

(کارشناس ارشد مهندسی محیط زیست)

URL: www.khaniran.com

نام کتاب اصلی: Water Quality & Treatment (A Handbook on Drinking Water)

نام قسمت دوم کتاب: اصول شیمیایی، ترکیب منبع آب و حفاظت از آبخیز

مؤلفان: دکتر جیمز ک. اجوالد تاریخ نشر:

دکتر جان ا. توپیاسون نوبت چاپ:

متelman: دکتر امیر حسین محوى شمارگان:

دکتر روح الله شکری قیمت:

مهندس منصوره شادکام شابک:

ISBN: مهندس رسول مؤمن زاده

مهندی عزیزپور

ناشر: طراح جلد:

دفتر تولید و پخش: تهران، میدان انقلاب، خیابان کارگر شمالی، ابتدای خیابان نصرت، کوچه باغ نو،

کوچه داود آبادی شرقی، پلاک ۴، زنگ اول همراه: ۰۹۱۲۱۹۹۹۱۲۰ (مدیر فروش)

تلفکس: ۰۲۱-۶۶۹۶۵۴۰۵-۶۶۹۵۰۷۷۲ تلفن: ۰۲۱-۶۶۹۶۵۳۹۶ (کد تهران ۶۶۹۵۰۷۷۲)

www.khaniranshop.com: فروشگاه اینترنتی

هرگونه چاپ و تکثیر از محتویات این کتاب بدون اجازه کتبی ناشر ممنوع و شرعاً حرام است.
متخلوفان به موجب قانون حمایت حقوق مؤلفان، مصنفات و هنرمندان تحت پیگرد قانونی قرار می‌گیرند.

فهرست اجمالی مطالب

- قسمت اول- برگرفته از فصل دوم : بهداشت و جنبه‌های زیبایی شناختی آب آشامیدنی
- قسمت دوم- برگرفته از فصل سوم : اصول شیمیایی، ترکیب آب منبع، و حفاظت از آبخیز
- قسمت سوم- برگرفته از فصل چهارم : مشخصات هیدرولیکی راکتورهای تصفیه آب و تأثیر آنها در راندمان تصفیه
- قسمت چهارم- برگرفته از فصل دوازدهم : تبادل یون و جذب سطحی آلاینده‌های معدنی
- قسمت پنجم- برگرفته از فصل سیزدهم : ترسیب، ترسیب مشترک و نرم‌سازی با ترسیب
- قسمت ششم- برگرفته از فصل چهاردهم : جذب سطحی ترکیبات آلی با استفاده از کربن فعال
- قسمت هفتم- برگرفته از فصل پانزدهم : سیستم‌های تصفیه طبیعی
- قسمت هشتم- برگرفته از فصل شانزدهم : استفاده مجدد از آب برای تقویت منابع آب آشامیدنی
- قسمت نهم- برگرفته از فصل بیستم : کنترل خورندگی و رسوبگذاری داخلی
- قسمت دهم- برگرفته از فصل بیست و یکم : کنترل کیفیت میکروبیولوژیکی در شبکه‌های توزیع آب
- قسمت یازدهم- برگرفته از فصل بیست و دوم : مدیریت پسماندها در تصفیه‌خانه آب

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۶	مقدمه ناشر.....
۷	مقدمه مترجمان.....
۸	پیشگفتار.....
۱۰	مقدمه.....
۱۰	مفاهیم و اصول شیمیایی.....
۱۱	خصوصیات آب.....
۱۲	تجزیه آب، pH و pX.....
۱۳	غلظت‌ها.....
۱۵	قدرت یونی، هدایت الکتریکی و جامدات محلول.....
۱۶	اصول الکتروخنثای.....
۱۸	استوکیومتری.....
۱۹	تعادل شیمیایی.....
۳۵	شیمی کربن معدنی.....
۴۲	قلیائیت.....
۴۵	اسیدیته.....
۴۶	ترکیب منبع آب.....
۴۶	مقدمه.....
۴۶	اصطلاحات.....
۴۷	چرخه‌های هیدروژئوشیمیایی و بیوشیمیایی.....
۵۱	آب پاران.....
۵۴	رودخانه‌ها و جریان‌ها.....
۶۲	دریاچه‌ها و مخازن.....
۷۱	آب زیرزمینی.....
۷۴	ذرات.....
۷۴	اهمیت.....
۷۵	انواع ذرات: منابع و مواد.....
۷۹	خصوصیات ذره.....
۸۵	اندازه‌گیری غلظت ذرات.....
۸۹	اندازه‌گیری اندازه ذرات و توزیع اندازه.....
۹۶	اندازه‌گیری پایداری ذرات.....
۹۷	مواد آلی طبیعی.....
۹۸	منابع.....

۹۹	انواع و اجزا
۱۰۴	اندازه‌گیری تجمعی کربن آلی
۱۰۶	جذب UV _{۲۵۴} به عنوان پارامتر جایگزین در TOC و DOC
۱۰۸	جذب ویژه UV
۱۱۱	اندازه‌گیری مواد آلی طبیعی در سیستم‌های آبی
۱۱۲	انتخاب و حفاظت از منبع آب
۱۱۳	انتخاب منبع آب
۱۱۵	حفاظت از منبع- کلیات
۱۱۶	حفاظت از آبخیز
۱۱۸	حفاظت از آبخوان
۱۱۹	مخلف‌ها
۱۲۲	نماد‌های بکار رفته در معادلات
۱۲۵	منابع

تقدیم به
انسان‌هایی که
به فردایی
بهتر می‌اندیشند.

مقدمه ناشر

سپاس بیکران پروردگار را که به انسان قدرت اندیشیدن بخشید، قدرتی که در مقایسه با سایر موجودات باعث شده است که انسان هرگز به امکانات محدود خود اکتفا نکند. مکاتب الهی، انسان را موجودی کمال طلب و پویا می‌دانند که جهت‌گیری او به سوی خالقش می‌باشد. از جمله راه‌های تقرب به خداوند، علم است، علمی که زیبایی عقل است. علمی که در دریای بیکران آن هر ذره نشانی از آفریدگار است و هر چه علم انسان افزون گردد، تقدیم بیشتر می‌شود. از این‌رو است که به علم‌اندوزی و دانش‌آموزی توجهی بی‌نظیر مبذول گردیده است. اما علم‌آموزی به ابزاری نیاز دارد که مهمترین آن کتاب است و انتشار نتیجه مطالعات پژوهشگران و اندیشمندان، پاسخگوی این نیاز خواهد بود. جهت تحقق این امر و گام برداشتن در جهت ارتقای پایه‌های علم و دانش و رشد و شکوفایی استعدادها، انتشار کتاب را یکی از اهداف خود قرار داده و انتظار داریم با حمایت‌های معنوی هموطنان گرامی بتوانیم گام‌های مؤثر و ارزشمندی را برداریم. گرچه تلاش خواهد شد در حد دانش و تجربه اندکمان کارهایی بدون اشکال تقدیم حضورتان گردد، ولی اذعان داریم که راهنمایی‌های شما عزیزان می‌تواند ما را در ارتقای کیفی کتاب راهگشا باشد، لذا همیشه منتظر پیشنهادات و راهنمایی‌های شما خواهیم بود. در پایان از همه عزیزانی که در مراحل مختلف تهیه، تدوین و چاپ کتاب از همفکری و همکاری آن‌ها برخوردار بوده‌ام به خصوص آقایان دکتر امیر حسین محوی، دکتر روح الله شکری، مهندس منصوره شادکام، مهندس رسول مؤمن زاده، مهندس مصطفی عزیزپور (مترجمان)، مهندس علی محمد خانی (مدیر فروش)، مهندس مهدی خانی و مهندس نیما نوروزی، سپاسگزاری نموده و موقیت روزافزونشان را آرزومندم.

محمد رضا خانی

مدیر مسئول انتشارات خانیران

* جهت اطلاع از میزان تخفیف و نحوه همکاری، کتابفروشی‌ها و مراکز و مؤسسات محترم می‌توانند از طریق تماس تلفنی یا مکاتبه با آدرس این مرکز اطلاعات لازم را کسب نمایند.

* خرید جزئی به یکی از روش‌های زیر پذیر است: مراجعته حضوری، تماس تلفنی با شماره‌های زیر، خرید آنلاین از طریق سایت www.khaniranshop.com و یا مکاتبه با آدرس دفتر انتشارات.

میدان انقلاب- خیابان کارگر شمالی- خیابان نصرت- کوچه باغ نو- کوچه داودآبادی شرقی- پلاک ۴- طبقه اول تلفن: ۰۲۱- ۶۶۹۵۰۷۷۲- ۶۶۹۶۵۳۹۶ (کد تهران ۶۶۴۱۳۲۷۰)

حساب سیبا ۰۳۴۳۵۶۲۷۶۳۰۳ و شماره کارت ۶۰۳۷۹۹۱۸۰۴۱۰۲۰۸۹ - بانک ملی- به نام علی محمد خانی

حساب ۳۳۰۸۲۷۸۲۹۳ و شماره کارت ۶۱۰۴۳۳۷۹۶۹۸۱۵۱۸۰ - بانک ملت- به نام علی محمد خانی

مقدمه مترجمین

تغییرات اقلیمی و افزایش جمعیت کره زمین، باعث شده که میزان آب آشامیدنی موجود در جهان به شدت تقلیل یابد. به همین دلیل نیاز به انجام راهکارهای اصولی به منظور حفاظت از منابع آبی باقیمانده، بیشتر از گذشته احساس می‌شود. بدین منظور در راستای مدیریت بهینه منابع آب و دستیابی به وضعیت مطلوب و تأمین نیازهای آبی در آینده، استفاده مجدد از آب مطرح می‌گردد.

کتاب حاضر ترجمه فصل ۳ کتاب تصفیه و کیفیت آب (راهنمای آب آشامیدنی) AWWA می‌باشد. کتاب AWWA عنوان یکی از منابع طرح سوالات درس تصفیه آب برای ورود به دوره‌های کارشناسی ارشد و Ph.D مهندسی بهداشت محیط می‌باشد. مجموعه حاضر شامل آشنایی با استفاده مجدد برای شرب، مشخصات منبع آب، ملاحظات اعتبار سیستم و خطرات بهداشتی، طراحی طرح‌های استفاده مجدد برای شرب، استراتژی‌های پایش کارایی و مطلوبیت فرآیند، قوانین و دستورالعمل‌های تقویت منابع آب آشامیدنی و دید عمومی به استفاده مجدد غیرمستقیم برای شرب می‌باشد. امید است چاپ و انتشار کتاب حاضر جهت مطالعه دانشجویان رشته‌های مهندسی بهداشت محیط و مهندسی محیط زیست مفید واقع شود.

در پایان از کلیه صاحب نظران صمیمانه تقاضا داریم از نظرات ارزشمند خود ما را بهره‌مند نموده تا در چاپ‌های بعدی موجب تکمیل و تعالیٰ کتاب گردد.

مترجمین:

دکتر امیر حسین محوی - دکتر روح الله شکری
مهندس منصوره شادکام - مهندس رسول مؤمن زاده
مهندس مصطفی عزیزپور

پیشگفتار:

داشتن آب سالم برای انسان و پیشرفت او حائز اهمیت است. تصور یک محیط بهداشتی و سالم بدون آب ممکن نیست. توسعه بهداشت و حفاظت از محیط زیست همواره به تأمین آب آشامیدنی سالم بستگی دارد. همانگونه که کمیت آب مورد توجه است، کیفیت آب نیز شاخصی است که باید توجه بیشتری به آن معطوف داشت. لذا، کیفیت آب از جمله مسائلی است که با سلامتی، بهداشت فردی و عمومی جامعه نسبت مستقیم دارد. بنابراین شناخت و درک اساسی از اصول تصفیه و کیفیت آب بسیار ضروری و حائز اهمیت می‌باشد.

کتاب حاضر (تصفیه و کیفیت آب AWWA) بعنوان یکی از منابع طرح سوالات تصفیه آب برای ورود به دوره‌های کارشناسی ارشد و دکتری تخصصی (Ph.D) مهندسی بهداشت محیط و مهندسی محیط زیست می‌باشد. مطالعه این کتاب به دانشجویان و فارغ التحصیلان متخصصی ورود به دوره‌های تحصیلات تکمیلی توصیه می‌شود. معالوطف برای ترجمه این کتاب زحمت‌های فراوانی کشیده شده است، اما بدیهی است که این اثر خالی از اشکال نمی‌باشد. از این رو بهره‌مندی از نظرات ارزشمند و انتقادات سازنده شما خوانندگان محترم، جهت بهبود مطالب کتاب، موجب سپاس و قدردانی مترجمین خواهد شد.

گروه مترجمین